

LLENGUATGE FOTOGRÀFIC: COM LLEGIM FOTOGRAFIES

Elements del llenguatge fotogràfic:

1 Atributs fotogràfics:

Es tracta dels elements propis de l'imatge, que fan que una imatge tingui una morfologia pròpia Així podríem parlar de: enquadre, llum, enfoc, temps i moviment, etc.

2. Composició

Elements que estan organitzats: proporció, ritme, pes, ..

3. Contenidor i contingut

Totes les fotografies tenen cotenidor i contingut. El contenidor és la mateixa fotografia, implica el format (és un ambrotip, és una foto analògica, és una imatge digital, ...) El contenidor ens pot posar limitacions (format de la càmera, tipus d'objectiu, ...)

El contingut ens fa reflexionar sobre el o els motius fotografiats. Hi ha persones? Hi ha objectes? Quin discurs té la imatge i quina narrativa visual.

4. Estil i gènere

conjunt de cànons que s'han establert per definir diversos tipus de fotografia, per exemple, no és el mateix una fotografia que sigui un robat que una foto preparada. Són convencions i per tant són qüestionables.

5. Autoria

No sempre sabem de qui són les fotografies que veiem. Tot i així, el fet de disposar d'aquesta informació, ens pot ajudar a contextualitzar molt més la imatge i a extreure'n més informació (context històric, estil o escola, autors coetanis, ...)

6. Intenció

Podem endevinar el propòsit de l'autor? Si entenem el discurs de l'autor podem entendre millor l'obra, però això no sempre passa i sovint les obres artístiques tenen múltiples interpretacions i depenen de l'espectador i de la seva pròpia experiència.

7. Elements semiòtics

Són elements que hem de tenir en compte quan llegim una fotografia, és tracta de símbols, signes, índex i icones.

Procés de lectura:

subjecte/motiu: corrent? Gènere, moviment/estil?

Referències visuals **Fotografia** material: tècnica, suport, ...

autor?

Intentar descobrir l'autor/ubicar imatge en un context: històric, social, cultural. --- lectura de “l'estructura expressiva” i del llenguatge formal.

|
Lectura objectiva:

Descripció – **DENNOTACIÓ**
elements morfològics

|
Lectura subjectiva:

Interpretació – **CONNOTACIÓ**
elements simbòlics

Lectura objectiva:

Descripció – **DENNOTACIÓ**
elements morfològics

què explicita una fotografia??
significats col·lectius i comuns

significat literal, evident, obvi.

Lectura subjectiva:

Interpretació – **CONNOTACIÓ**
elements simbòlics

intuïtiu, sentit, reminiscències que
te una fotografia per un individu.
Ideològic, mites

significats de caire cultural.

Lectura objectiva:

Descripció – DENNOTACIÓ
elements morfològics

Lectura subjectiva:

Interpretació – CONNOTACIÓ
elements simbòlics

Descodificar símbols/buscar
significats. Significat individual,
interpretació pròpia,
Depèn del context, se li atorga un
valor singular.

Evocar, suggerir

DESCODIFICAR CONTINGUTS
SIMBÒLICS LECTURA DEL
MISSATGE (funció comunicativa)

Lectura objectiva:

Descripció – **DENNOTACIÓ**
elements morfològics

Lectura subjectiva:

Interpretació – **CONNOTACIÓ**
elements simbòlics

EXPOSAR: sentiments que et genera
la imatge

DESCRIURE: què significa la foto
per tu i per què

EXPLICAR: el que creus que volia
dir el fotògraf

EXAMINAR decisions: tècniques,
subjectes, suports

IDENTIFICAR símbols

RELACIONAR les decisions que
són coherents/ajuden a transmetre
un missatge

DESCOBRIR quin és per tu el seu
valor?

ENTENDRE quina rellevància té?

EXPLICAR punts forts i febles

La **DENNOTACIÓ** s'associa a un “sistema tancat” i a la singularitat, seria contrari a la pluralitat de significats que ofereix la **CONNATACIÓ** (“sistema obert”).

DENNOTACIÓ: una imatge té textura o no

CONNATACIÓ: què significa aquesta textura? → múltiples interpretacions i significats culturals (poden inclús qüestionar la coherència de la imatge)

SIGNIFICAT FOTOGRÀFIC

segons Panofsky (historiador de l'art i assagista)

FORMA

PRE-ICONOGRAFIA

Descripció purament formal:

ex: descripció de persona:

subjecte polimòrfic, dividit per dues taques de color, negre i verda (pantaló i jersei) i una taca superior de tons ocres

IDENTIFICACIÓ

ho identifiquem com un individu

SIGNIFICAT (reaccions)

El conec? (l'individu)

No: - estranyesa

Sí: - som amics? - m'agrada
- no som amics? - no m'agrada

Els significats poden canviar segons l'època, el context i les persones. O sigui, un gest formal es pot identificar de maneres diferents segons el context o l'època.

Per exemple algú que es para en una carretera i allarga el braç amb el puny clos i el dit polze amunt (forma), un ciutadà europeu actualment hi atribuiria un significat concret, autoestop, (significat) que no seria el mateix que hi atribuirien a l'edat mitjana, per exemple, o en algun altre país.

SIGNIFICACIÓ:

PRIMARIA: NATURAL

motius artístics; formes: línies, colors, composicions, ...

significació fàctica
persones, plantes, animals

DESCRIPCIÓ PRE-ICONOGRÀFICA

significació expressiva
postura, gest

SECUNDARIA: CONVENCIONAL

Imatges, històries, al·legories,

Relacions que establim/aprenem per exemple, atributs: una figura femenina amb una magrana, representa la deessa grega Persèfone. Un sant amb unes claus és Sant Pere.

Són en molts casos, al·legories (figures corporals que representen idees)

Comprendre aquestes convencions ens permet conèixer significats de les obres, per tant com més cultura tingui l'observador, més possibilitats tindrà de descobrir aquests significats.

ANÁLISI ICONOGRÀFIC

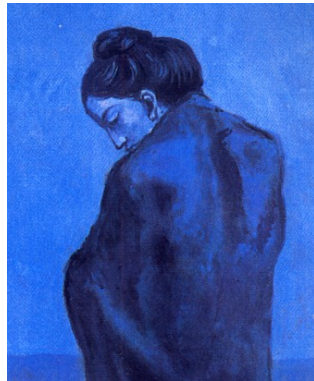
< Persèfone, Dante Gabriel Rossetti ^ Sant Pere, el Greco

INTRÍNSECA: CONTINGUT

valors simbòlics

s'aprenen investigant uns elements subjacents a l'obra: època, lloc, classe social, creences, ...) coneixença del context.

aquests elements poden variar, mutar. No és el mateix un artista o un moviment artístic al seu inici que quan està en decadència. *Ex: No és el mateix un quadre de Picasso a l'època blava que quan feia obra cubista.*

INTERPRETACIÓ ICONOLÒGICA

RESUM:

PRE-ICONOGRAFIA

(anterior a la iconografia)
experiència pràctica, història de l'estil

Es descriu la FORMA: colors, línies volums, ...
no importa el què constitueixen, És una descripció
denotativa.

ICONOGRAFIA

(caràcter descriptiu)
implica coneixements culturals,
històries i història dels tipus

Descripció i classificació de les imatges,
al·legories. Identificació correcta del motius

ICONOLOGIA

(pensament, raó)
implica intuïció, síntesis,
història dels símptomes culturals

Més que familiarització amb els temes i els
conceptes, cal identificar correctament les
imatges, històries i al·legories. Interpretació que
prové d'una síntesis més que d'un anàlisi.

SEMIÒTICA

La fotografia és un medi de comunicació, transmet i expressa idees en un procés que implica una emissió però també una interpretació. És un medi d'expressió visual, no verbal. La fotografia té significats, per entendre els sentits i significats d'una fotografia hem de conèixer els signes i la semiòtica, així en podem fer una lectura

La Semiòtica tracta el sistemes de comunicacions dins les societats humanes.

Al segle XIX Ferdinand Saussure va estudiar el llenguatge com un sistema de signes que expressen idees, i Charles Sander, també al s. XIX, va proposar una ciència general dels signes. Sander va estudiar tots els tipus des signes.

Model de Pierce:

ÍNDEX
SIGNE
ICONA SÍMBOL

ICONA:

Signe que manté una relació de semblança amb un objecte representat.
El referent no té perquè existir físicament.

Una icona pot ser una il·lustració, representació visual d'alguna cosa que no existeix.

La fotografia ha de ser d'alguna cosa que existeix

Una fotografia icònica seria aquella on el pes recau en allò visual, l'icona per sobre del signe, el símbol o l'índex.

Escala de la iconocidad

14

La realidad

Imposible llegar al grado 11 mediante la representación

Meta-fotografía

Más allá de las
posibilidades
fotográficas

13

Escultura.

Modelo tridimensional a escala

12

Imagen de registro
estereoscópico

Escala de la iconocidad

11

Fotografía
En color

10

Pintura
Híper
Realista

9

Fotografía en
Blanco y negro

8

Fotografía
En color poetizada o dramatizada

7

Fotografía
Monocromática poetizada
o dramatizada

Escala de la iconocidad

6

Pintura realista

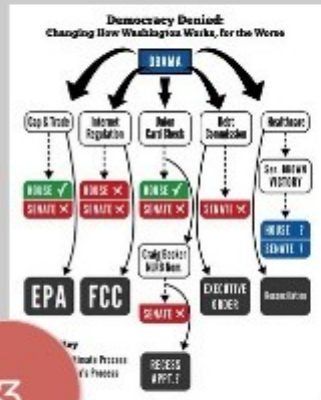
5

Representación
figurativa no realista

4

Pictograma. Representación
abstracta

3

Esquemas motivados

2

Esquemas arbitrarios

1

Pintura no figurativa

0

Signos abstractos sin conexión imaginable con el significado

$$\left. \begin{array}{l} \text{إذا كان } s < 0 \\ \sum_{i=1}^s s_i \\ \text{إذا كان } s \ni m \\ \left. \begin{array}{l} s_i \\ s_i \end{array} \right\} \\ \text{غير ذلك (مع } \pi \approx 3,141) \\ \pi \text{ طاء} \end{array} \right\} = (s) \text{ د } s + \text{ص}$$

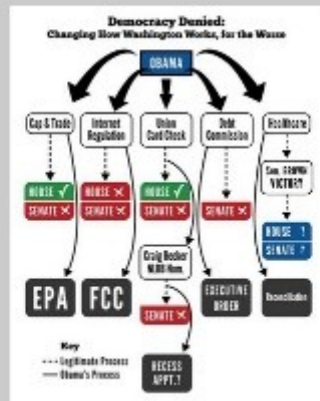
Iconicidad, abstracción y semejanza

No figuración Poca semejanza **Realismo** Mucha semejanza

Abstracción

Pintura
no figurativa

Esquemas
motivados

YES WE CAN

Abstracción
Reducción
icónica
Con o sin
signos de o
sin **símbolo**

Fotografía en
Blanco y negro

Fotografía en
Color

Ícono

Texto
icónico

Símbolo

Democracia,
Libertad, Poder

Signo

En este caso
texto literario

SÍMBOL:

És la representació sensorialment perceptible d'una realitat, a partir d'unes característiques que s'associen a aquesta per una convenció socialment acceptada

Fotografia i símbol: contenidor i contingut

la fotografia com a símbol o fotografia de símbol?

La fotografia en sí mateixa pot ser un símbol, la fotografia pot contenir un símbol

Joe Rosenthal, *Rising the flag on Iwo Jima*, 1945

SIGNE:

Què és un signe?

Un objecte, un fenomen, o una acció material que, per naturalesa o convenció, representa o substitueix a un altre.

La fotografia com a signe:

Postures:

Fotografia significant: tota fotografia és un signe.

Fotografia insignificant: cap fotografia és un signe.

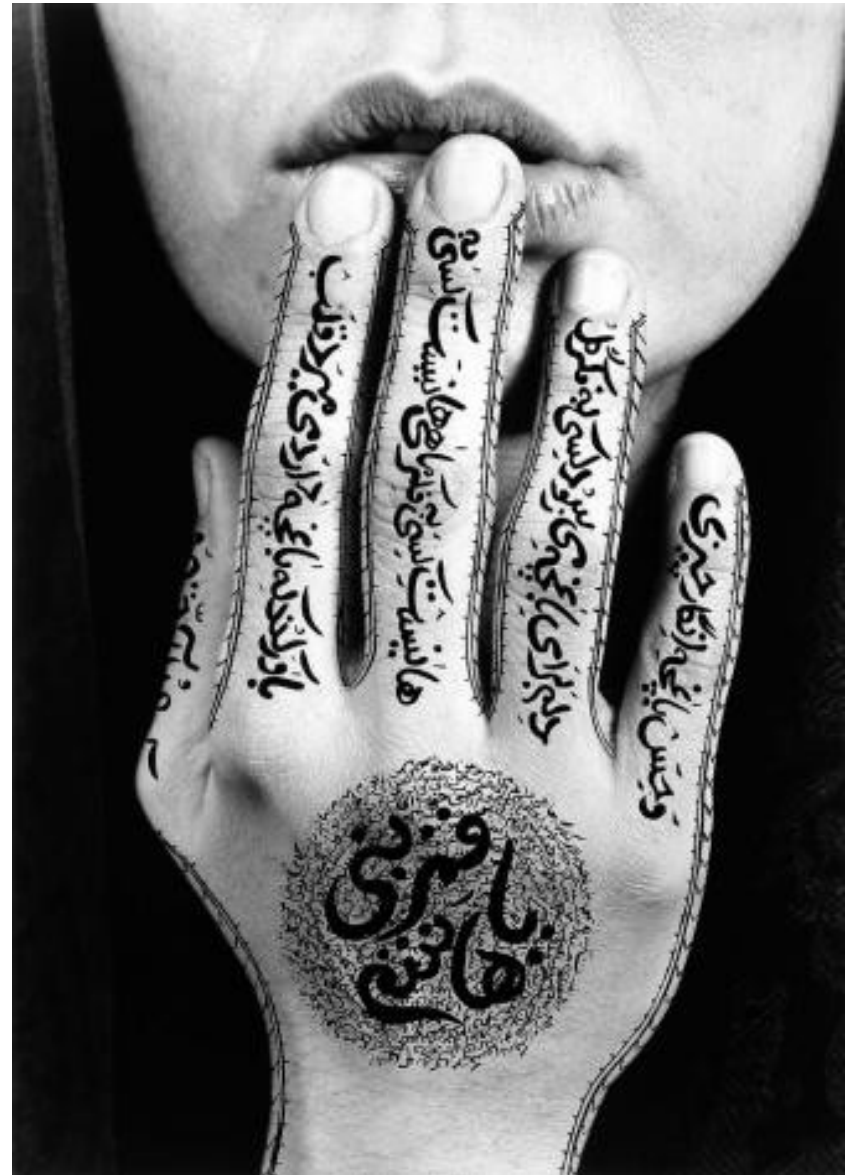
Fotografia metasignificant: tota fotografia reproduïx l'aparença total o parcial d'un objecte, fenomen o acció material.

	A		B		C		Ç
	D		E		F		G
	H		I		J		K
	L		M		N		O
	P		Q		R		S
	T		U		V		W
	X		Y		Z	alfabet dactilològic	

12345
67890
abcde

Ex: fotos de Shirin Neshat, mscla de signes i iconicitat (bellesa del traç, traç estètic)

ÍNDEX:

connexió física

signe que significa el seu objecte només en virtut del fet que està realment en connexió amb ell.

Signe determinat per un objecte dinàmic en virtut de la relació real que mantenen amb ell.

Exemples:

fum – foc	ombra – objecte
pols – temps	ruïnes – edifici

Totes les fotografies són un índex.

icona

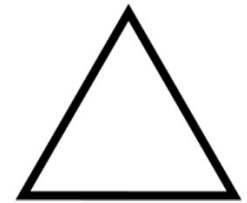
índex

signe

foc

símbol

Els índex són signes que mantenen, o han mantingut amb el seu referent una relació de connexió real, de contigüitat física.

Les icones es defineixen per una relació de semblança atemporal. Iconicitat és l'aparença.

Els símbols són una convenció general (ex: simbolisme de l'estàtua de la llibertat)

Totes aquestes característiques es recolzen les unes amb les altres, depenent dels missatges.

La fotografia a part d'índex es pot convertir en símbol.

SIGNIFICAT I SIGNIFICANT:

SIGNIFICAT: correspon als conceptes

SIGNIFICANT: la cosa, part material

ex: senyal d'estop: significat: atura't!

significant: la senyal en sí, l'objecte.

